Ministerstwo
Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.450.2026

Warszawa, 16 października 2026 r.

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

uprzejmie przekazuję odpowiedź na interpelację nr **19389** Pana Posła Roberta Dowhana *w sprawie przepisów dotyczących naruszenia nietykalności lub godności sędziego sportowego*.

Na wstępie, odnosząc się do obawy Pana Posła, że ograniczenia uniemożliwiające udział w imprezach sportowych są masowo lub automatycznie stosowanie zanim sąd rozstrzygnie sprawę, wyjaśniam, że obowiązujący porządek prawny się takiej praktyce sprzeciwia i czyni to na kilku poziomach naraz.

Środki zapobiegawcze są służebne wobec postępowania i nie są ani karą, ani jej zapowiedzią. Ich użycie w celu ogólnoprewencyjnym pozostawałoby choćby w kolizji z art. 42 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym każdego uważa się za niewinnego, dopóki jego wina nie zostanie stwierdzona prawomocnym wyrokiem sądu.

Takie elementy jak wymaganie przedstawienia zarzutów, próg dużego prawdopodobieństwa, indywidualna ocena przesłanki szczególnej, dobór środka według nasilenia obawy, obowiązek przesłuchania, kontrola sądowa oraz nakaz bieżącej weryfikacji działają tu jedno po drugim i razem nie zostawiają marginesu na rozstrzygnięcia „szablonowe”.

Ad 1

Na mocy ustawy z dnia 13 marca 2026 r. o zmianie ustawy o sporcie[1], do ustawy o sporcie został dodany art. 38a, zgodnie z którym, sędzia sportowy, który wykonuje zadania związane z prowadzeniem współzawodnictwa sportowego korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariusza publicznego na zasadach określonych w przepisach ustawy – Kodeks karny.

Zgodnie z informacjami, które przekazała Prokuratura Krajowa, Prokuratura Krajowa nie może potwierdzić, czy zostaną wydane wytyczne dotyczących sposobu postępowania prokuratorów w sprawach dotyczących przestępstw popełnianych wobec sędziów sportowych.

Ad 2

Na wstępie wyjaśniam, że niezależnie od rodzaju środka zapobiegawczego, może on zostać zastosowany wyłącznie wobec podejrzanego – osoby, której przedstawiono zarzut popełnienia przestępstwa – a nie „osoby podejrzewanej" (jak podano w pytaniu).

Wobec osób podejrzanych o znieważenie lub naruszenie nietykalności sędziego sportowego mogą być stosowane środki ograniczające możliwość uczestniczenia w imprezach sportowych.

Nie dotyczy to zakazu stadionowego. Zakaz wstępu na imprezę masową jest środkiem karnym, który zgodnie z art. 41b § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny[2] (k.k.) orzeka sąd i który zapada dopiero w wyroku skazującym. Prokurator nim nie dysponuje na żadnym etapie postępowania przygotowawczego.

Prokurator dysponuje natomiast katalogiem środków zapobiegawczych z rozdziału 28 ustawy - Kodeks postępowania karnego[3] (k.p.k.). Stosownie do art. 250 § 4 k.p.k. środki

[1]Dz. U. z 2026 r. poz. 615
[2] Dz. U. z 2025 r. poz. 383 ze zm.
[3] Dz. U. z 2026 r. poz. 490 ze zm.

inne niż tymczasowe aresztowanie stosuje sąd, a w postępowaniu przygotowawczym także prokurator.

Skutecznym instrumentem jest dozór Policji połączony z zakazem przebywania w określonych miejscach. Art. 275 § 2 k.p.k. wylicza obowiązki oddanego pod dozór w sposób otwarty – obok zakazu przebywania w określonych miejscach i zgłaszania się do organu dozorującego w określonych odstępach czasu dopuszcza „inne ograniczenia swobody oskarżonego, niezbędne do wykonywania dozoru". Takie ukształtowanie przepisu pozwala połączyć zakaz wstępu na obiekty sportowe z obowiązkiem stawiennictwa w jednostce Policji w dniach rozgrywania meczów. Prokurator może oznaczyć w postanowieniu konkretne obiekty, dyscypliny i kluby, których zakaz dotyczy.

Dodatkowo, wobec zawodnika albo osoby funkcyjnej klubu w rachubę wchodzi też nakaz powstrzymania się od określonej działalności z art. 276 k.p.k.

Ponownie trzeba zastrzec, że art. 249 § 2 k.p.k. dopuszcza stosowanie środków zapobiegawczych w postępowaniu przygotowawczym wyłącznie wobec osoby, której przedstawiono zarzuty. W związku z powyższym wobec osoby jedynie „podejrzewanej", w znaczeniu, jakim posługuje się interpelacja, żaden z tych środków zastosowany być nie może.

Ad 3

Aby zastosować środek zapobiegawczy muszą wystąpić łącznie przesłanki ogólna i szczególna. Przesłankę ogólną określa art. 249 § 1 k.p.k.: zebrane dowody muszą wskazywać na duże prawdopodobieństwo, że oskarżony popełnił przestępstwo, a środek ma służyć zabezpieczeniu prawidłowego toku postępowania, wyjątkowo zaś także zapobieżeniu popełnieniu nowego, ciężkiego przestępstwa.

Przesłanki szczególne wymienia art. 258 k.p.k. i wystarczy wystąpienie jednej z nich. § 1 obejmuje uzasadnioną obawę ucieczki lub ukrycia się oraz uzasadnioną obawę,

że oskarżony będzie nakłaniał do składania fałszywych zeznań lub wyjaśnień albo w inny bezprawny sposób utrudniał postępowanie karne.

W realiach opisanych w interpelacji warto zwrócić uwagę, że jeżeli organ obawia się powtórzenia czynu na kolejnym meczu, sięga po podstawę prewencyjną z art. 258 § 3 k.p.k., a ta jest dostępna wyjątkowo i tylko przy obawie popełnienia przestępstwa przeciwko życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu powszechnemu przez osobę, której zarzucono zbrodnię albo umyślny występek.

Powtórzona zniewaga z art. 226 § 1 k.k. progu tego nie osiąga – i to niezależnie od tego, czy zwrot ten odczytywać przez systematykę części szczególnej Kodeksu karnego, czy przez dobro faktycznie zagrożone. Inaczej rzecz się przedstawia już przy obawie zamachu godzącego w zdrowie, w tym czynu z art. 222 § 1a k.k.

Jeżeli natomiast obawa dotyczy ponownego zamachu na tego samego pokrzywdzonego, który w toku postępowania występuje jako świadek, w grę wchodzi przesłanka z art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k., a więc obawa bezprawnego utrudniania postępowania – i ta droga pozostaje otwarta także przy zarzucie zniewagi.

Dobór środka nie jest przy tym dowolny. Regulacja art. 258 § 4 k.p.k. nakazuje uwzględnić rodzaj i charakter obaw przyjętych za podstawę jego stosowania oraz nasilenie ich zagrożenia dla prawidłowego przebiegu postępowania w określonym jego stadium.

Zastosowanie środka zapobiegawczego poprzedza przesłuchanie podejrzanego (art. 249 § 3 k.p.k.), a postanowienie prokuratora w tym przedmiocie podlega zaskarżeniu do sądu (art. 252 k.p.k.).

Ad 4 i 7

Przesłanki stosowania środków zapobiegawczych, ich uchylenia, a także czas trwania zostały określone w przepisach ustawy – Kodeks postępowania karnego. Z tego powodu

nie ma możliwości, aby je zmienić poprzez wydanie wytycznych przez Prokuratora Generalnego lub Ministra Sprawiedliwości.

Poza tymczasowym aresztowaniem ustawa nie przewiduje oznaczania z góry czasu trwania środka zapobiegawczego. Art. 253 § 1 k.p.k. nakazuje niezwłocznie uchylić lub zmienić środek, gdy ustaną przyczyny jego stosowania. Wytyczne czy inne akty wewnętrzne nie mogłyby, więc ustanowić sztywnych ram czasowych, ponieważ byłoby to sprzeczne z ustawą.

Ad 5

Czasu trwania środka zapobiegawczego nie określa się z góry. Zabezpiecza on postępowanie i zgodnie z art. 249 § 4 k.p.k. może być stosowany aż do chwili rozpoczęcia wykonania kary, przy czym art. 253 § 1 k.p.k. nakazuje uchylić go lub zmienić, gdy ustaną przyczyny jego zastosowania, a art. 254 § 1 k.p.k. pozwala podejrzanemu złożyć w każdym czasie wniosek o uchylenie lub zmianę, o którym prokurator rozstrzyga najpóźniej w ciągu trzech dni.

Z kolei środek karny zakazu wstępu na imprezę masową orzeka się w latach, od lat 2 do 6 (art. 43 § 1 k.k.), z możliwością uznania go za wykonany po upływie połowy okresu – dla środków orzeczonych za wykroczenie na podstawie art. 65a ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych[4].

Sezon ligowy nie jest więc w żadnym z tych wariantów jednostką miary, którą posługuje się ustawa.

Ad 6

Rozwiązania podane w pytaniu już obowiązują. Postanowienie o środku zapobiegawczym kształtuje obowiązki podejrzanego i nie jest doręczane organizatorowi zawodów, natomiast ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych tworzy odrębny obieg informacji.

[4] Dz. U. z 2023 r. poz. 616 ze zm.

Prokuratura należy do podmiotów zobowiązanych do przekazywania Komendantowi Głównemu Policji informacji dotyczących bezpieczeństwa imprez masowych (art. 39 ust. 1 w związku z art. 38 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy).

Zakres tych informacji obejmuje dane o osobach, przeciwko którym toczy się postępowanie karne za czyn popełniony w związku z masową imprezą sportową (art. 40 pkt 1). Jednocześnie kluby sportowe oraz organizatorzy masowych imprez sportowych, w tym meczów piłki nożnej są podmiotami uprawnionymi do otrzymywania tych informacji od Komendanta (art. 38 ust. 1 pkt 13 i 14).

Organizator meczu piłki nożnej lub podmiot przez niego uprawniony do dystrybucji dysponuje nadto własnymi instrumentami: odmawia sprzedaży biletu osobie, co do której zachodzi uzasadnione podejrzenie, że może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa imprezy masowej (art. 15 ust. 3 pkt 3), a za naruszenie regulaminu obiektu albo regulaminu imprezy masowej może zastosować zakaz klubowy na okres nieprzekraczający dwóch lat od dnia jego wydania (art. 14 ust. 1 i 2).

Klub uzyskuje zatem informację o osobie, wobec której toczy się postępowanie, nie otrzymuje natomiast – i nie ma podstawy prawnej, by otrzymywał – treści samego postanowienia prokuratora.

Z wyrazami szacunku
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/